

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos pöttyös térfogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Furesa háboru.

A rimaszombati téli idény meglehetősen egyhangu szokott lenni; a rövid napok és hosszú esték unalmát néhány névnap s egy-két farsággal összeűtött társas multság szokta tarkítani. De van egy emberemlékezet óta általánosan kedvelt multsága: Szilveszter estéje, mely mindenek felett arról nevezetes, hogy ez estén a város legnagyobb termében megvalósulnak a francia forradalom eszméi, szemtől-szemben állanak egymással a Zenith és Nadir s míg vidám eszegeggel töltik az időt, leomlanak az egymást elválasztó falak, felejtik a multat, biztató reményt nyernek a jövőre, — egy szóval ott van mindenki, a kinek jogezime van arra, hogy egy művelt társaság tagjául tekintessék. Ez a multság kárpótolja a többit együtt véve mind. Mert egyes egyének részéről fűződhetnek máshoz is felejthetetlen emlékek, de a társadalmi szellem egyöntetőségére egynek sincs akkora hatása, mint a Szilveszter-estének, mely legalább ez alkalommal a különböző társadalmi elemeket, ha rövid időre is, mégis egygyólvastja.

Közönségünk szokva van már ahhoz, hogy e multság létrehozásán rendszeren a helybeli jótékonycezü nőgyeület fáradozik, melyet úgy szólván e nemes egyeület kreált oly formán, hogy fele-jövedelemre társul fogadta a városnak egyik legéletrevalóbb egyeületét, a társas multságok majdnem nélkülözhetetlen faktorát, a dalárdát. A nőgyeület és dalárda immár évek óta együtt vonulnak be Szilveszter-estéjén a Rózsa nagytermébe s a közönség szemében e két tiszteletreméltó egyeületnek e tekintetben is már felejthetetlen érdemei vannak.

De ez idő szerint épen nem bizonyos az, hogy az ideai Szilveszter után melyik egyeület ezime alatt köszöntjük az új év kecsgető reményeit, mert városunknak egy harmadik, szintén

életrevaló s pártolásra méltó egyeülete — a koresolyásoké — szintén tervbe vett egy Szilveszter-esti multságot s hogy e tervének kivitelét biztosíthassa, már hónapok előtt megszerezte a Rózsa nagyterméhez való jogát. A koresolyások választmánya ugyanis vasárnap elhatározta, hogy a nyáron tervezett multságát még abban az esetben is megtartja, ha a jelzett napon a nőgyeülettel kell szemben állania.

És úgy történt, amint előre sejteni lehetett. A nőgyeület, miután nem volt tudomása arról, hogy a koresolyások a magok részére még a nyáron biztosították a teremhez való jogukat, legutóbbi választmányi ülésén hasonló határozatot hozott, t. i. hogy a korábbi évek példájára a dalárdával együttesen fogja megülni Szilveszter-estélyét.

E két egybehangzó határozatban, melynek kiviteléhez mindkét fél ragaszkodik, lehetetlen észre nem vennünk azt, hogy városunk e két előkelő egyeülete látszólag egymás ellen működik. Sőt a dalárda is dilemma előtt áll, a menyében a két egymással szemben levő egyeület majdnem egy időben szólította föl a közreműködésre.

Az ügy mai stádiumában tehát arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a szóban forgó estén egyszerre két multság lesz: a koresolyásoké a Rózsa nagytermében s a nőgyeületé a kázinó összes helyiségeiben.

Nekünk ezen a helyen, mely a társadalmi vezéreszmék propagálására van hivatva, semmi közünk nincs sem egyik sem másik egyeület multságához. Nincs különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy mindkettőnek joga van céljai elérésére a közönség humanitásához folyamodni. Mert a közügy szolgálatában áll mindenik; egyik az árvák könnyeit igyekszik felszáritani, — másik a közegészségügy javításán fáradozik

s nekünk mindkettőre igen nagy szükségünk van. S hogy mégis részletesen foglalkozunk e furesa háboruval, az az oka, hogy az ellentétes érdekek e sajátságos szembeállításában egy rég kialakult vélt vulkán újra kitörésének előjeleit sejtjük. Kicsiny dolgok sokszor járnak nagy következményekkel, s bár ezuttal csak egy szerényebb igényű multságról van szó, nem lehetetlen, hogy a csendes mederben folyó társadalmi élet hullámainak felkavarására, ép e fontosnak alig látszó multság-pör fog okot szolgáltatni.

Ez azonban nem lehet ezélja sem a nőgyeületnek, sem a koresolyásoknak, s hisszük, hogy az a harezias hang, melylyel mindkét fél a maga céljainak kivitelét sürgeti, mégis csak barátságos harmoniába fog összeolvadni s az egész furesa háboru egy szent Szilveszter-éji békekötésben fog teljes megnyugvást keltő megoldást nyerni, olyformán, hogy a nőgyeület tagjai a koresolyásokkal összekocintják poharaikat, a dalárok pedig tust mondanak rá.

Legalább ott volnának mind.

Azt hisszük, ez a leghelyesebb megoldás.

A Rimaszombatban 1895. decz. hó 10-én és következő napjain tartandó vármegyei bizottsági közgyűlés

tárgysorozata.

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás állapotáról.
2. A vármegyei közigazgatási bizottságból törvény értelmében az év végéig kilépendő tagok helyeinek választás útján leendő betöltése.
3. Az 1896. évre a vármegyei különböző bizottságoknak törvény szerinti megalakulása.
4. A vármegyei 1893. és 94. év úti zárszámadás megállapítása.
5. A választott vármegyei bizottsági tagok 1896. évi érvénynei bírándó névjegyzékének bemutatása.
6. Belügyminiszeri rendelet a központi választmány megalakítása tárgyában.

T Á R C Z A.

Műkedvelői előadás.

Irta: HARMATZY LORÁNT.

I.

Szentjóby Fedorné, a szép fiatal özvegy vidám nevetéssel csapta össze legyezójét.

„Brávó Gida! Maga nagyszerű politikus. Meglátja, előbb-utóbb miniszteri tárczával fogják megkínálni. Eszméje kitünő!”

Balázs Gida, az ifju képviselő mosolyogva hajolt meg a vörös plüsché-ös phantasie székecskén.

„Hiában, — mondá — sokat gondolkoztam rajta én is. Láttam, hogy szereti egymást a két fiatal, de mikor az a szegény Zoltán olyan szerény, olyan tartózkodó . . .”

„Hátha nem is szereti Ellát igazán?”

„Dehogyan nem! azt csak én tudom és mennyi hévvel! ? Hígyje meg nagyságos asszonyom, nem sok hibázik már, hogy verseket nem ír hozzá. Ezt kell megakadályozni minden módon, az irodalom érdekében.”

„Hiszen Ella is bolondul azután a fiu után.”

„Éppen ez a különös. — szólta a képviselő. — Ezt tudja kegyed, tudom én, tudja a társaság minden tagja egyenként és összesen, csak Radnóthy Zoltán nem tudja, nem hiszi, nem meri hinni.”

„Pedig Ella kitünő partie.”

„Hogyne! A papa bankdirektor, ő egyedüli leány, no meg az a két ház az Andrassy-úton, meg a Teréz-körúton . . .” — felelt Gida oly hargon, mely bizonyítja, hogy ő nem vonakodnék Zoltán helyében.

„Lehet, hogy Radnóthy éppen ettől ijedt meg, — jegyzé meg az özvegy.

„Nines kizárva, mert bizony Ella vagyonával szemben az ő segédfogalmazói fizetése, esinos kis ellentétet képez.”

„Pedig Ella hogy szereti.”

„Ézért adtam azt az eszmét, hogy boronáljuk össze őket, a szegény szerelmeseket. Így egyrészt emberies eszelekedtet fogunk művelni, másrészt pedig a téli jour-ok többé kevésbé egyhangu életébe érdekes epizódot eszathatunk be.”

„Jól van. De ha már ezt kisütöttük, azaz, hogy maga sütötte ki, azon is kellene gondolkozni, mi módon hajtsuk végre ezt a philantrop tervet?”

„Semmi sem könnyebb! — felelt Balázs Gida, ön-élegülten pörgetve ujjai közt monoklija selyemzsinórját — rendezzünk műkedvelői színelőadást, tegyük meg őket a szerelmeseknek s így majd csak belejönnek a nyilatkozásba.”

Szentjóbyné gyermekes örömmel kezdett tapsolni. „Gida, maga megbecsülhetetlen ember. Ma nagyszerű napja van. Ma minden eszméje felséges.”

„Hja, — felelt Gida, felesíptetve monokliját, — hol lenne az ember szellemes, ha nem a nagyságos asszonyom kedves társaságában?”

Az özvegy komoly arcot csinált.

„Először is ne bókoljon kérem nekem, azt nem szeretem; másodsor pedig, ha kedvemre akar lenni, tegye le a szeméből azt az utálatos monoklit.”

A képviselő szó nélkül húzta föl a szemöldökét, mire a gömbölyű kis füvedarab leesett s hozzáűtödvé Gida egyik gomblyukához, vígan esilíngelve lógott tovább a selyemzsinóron.

„Ugy! — szólta Szentjóbyné, megengesztelődve — ez már helyes. Most visszatérhetünk eredeti témánkhoz. Mondja csak, milyen szindarabot ajánl?”

„Gondolkozni és keresni fogok s ezzel a legközelebbi jouron beszámolok Seemann ezredeséknél.”

„Helyes. Aztán kiket akar szerepeltetni?”

„Nagyságos asszonyomat, Ellát és Zoltánt minden körülmények között. Játshatnak aztán a Seemann testvérek Ilonka és Feri.”

„Jaj de jó! Ferinek adjon valami polgári szerepet: jaj de furesán fog kinézni ezívilben.”

„Inasnak — folytatá Balázs — jó lenne Bélyey Friczi.”

„A kis kadét? Az hamar kiesne a szerepből s a manőveri hőstetteiről kezdene beszélni.”

„Azután . . . de hiszen vagyunk elegenden. Végő esetben én is kiállok!”

Balázs felkelt helyéről s bucsuzni kezdett.

„Ne felejtsem utánaézni valami jóra való darabnak”, figyelmeztette még egyszer az ifjut Szentjóbyné s aztán bement a más szobába, megnézni, nem ébredt-e fel kis Clarisse leánya.

„Nos — kérdé Szentjóbyné Balázs Gidától, midőn legközelebb Seemann ezredes jour-ján összejöttek, — mennyire van kutatásaival, mert reményem, erről nem feledkezett el?”

„Ezen esetben nagyságos asszonyomról is el kellett volna feledkeznem, ez pedig lehetetlen. Hanem mivel tudom, hogy nem méltóztatik szeretni a bókákat, rátérek kutatásaimra, mint kegyed nevezte. Ezt pár szóban lehet összefoglalni. Kerestem s nem találtam.”

„Nem talált? — kérdé Szentjóbyné megütöközve — s a minap magát neveztem megbecsülhetetlennek? Nem restelli ezt bovallani?”

„Jaj kérem! Ezen most boszankodni, eső után köpnyeg. Mit tegyek? Bűnbánóan verem a mellemét!”

„Hallja Balázs, — szólta komolyan az özvegy — ezt a mulasztását, hibáját most rögtön tegye jóvá, különben visszavonok minden szepet és jót, mit magáról valaha mondtam.”

„Hát kérem, ha eszme tetszik, azzal bőven szolgálhatok. Beismerem, hogy konventáló darabot nem találtam, de mi akadályozna bennünket abban, hogy magunk írjunk egyet?”

„Összes hibái meg vannak bocsátva — mondá Szentjóbyné élénken. — Ismét magára ismerem. Magára vállalja e darab elkészítését?”

„Bocsánatért eszedem, de kívánják tőlem, hogy a próbákon felügyeljek, legyek direktor, rendező, sűgő és kordinabuzó egy személyben, azt megteszem kész örömmel, de darabot írni, azt nem. Istenkém! Azt se tudom, hogy kell.”

„Az mindegy!”

„Nem nem. Ha tetszik majd gyűjtök helyiérdekű éleket, viczinális viczeceket a darabhoz. De a szerzőségről ezennel lemondok.”

„Kár, kár. De hát akkor kit vegyünk elő?”

„Ott van például Somváry Géza, az hírlapíró, annak a toll a kenyeré, míg az enyém . . .”

„Igen, igen, a magáé a . . . száj.”

Balázs diskretn mosolygott.

„Ha tetszik akár mindjárt tarthatunk ez irányban értekezletet. Kérem hívja össze a többieket.” — Folytatá az özvegy.

Balázs elsielt. Csoportról-esoportra végig járta a

7. Belügyminiszteri rendelet a Milankovics-féle kaposvári siketnéma-intézet segélyezése tárgyában.

8. Belügyminiszteri rendelet az Albinyi Márton volt községi jegyző-nyugdíjalap tartozása tárgyában.

9. Gr. Festeticsnek a földmívelési miniszterium vezetésétől való felmentése és Darányinak földmívelésügyi miniszterre történt kinevezését tudató miniszteri rendeletek.

10. Földmívelési miniszteri rendelet az állathullák megsemmisítése ügyében.

11. Alispáni határozat, a rozsnói villanyvilágítás iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.

12. Alispán 21870. sz. végzése állategészségügyben.

13. Torontálvármegye felirata a jogtalanul távozó eszlád vagy munkás visszaküldésére alkalmával felmerülő költségek ügyében.

14. A rozsnói egyházmegyei r. kath. tanítóegylet kérelme a milleniumi kiállítás tanulmányozhatása ügyében.

15. Orsz. magyar iskolaegyesület kérvénye az egyetel támogatása iránt.

16. Jolsva r. t. város előterjesztése a laktanya építkezési szerződés gyanánt elfogadott kötelező ajánlat jóváhagyása iránt.

17. Nagyrőcei járási főszolgabíró jelentése a községi bírának iskolai gondnoki minőségben való szereplésük tárgyában.

18. Rimaszombat város képviselőtestülete előterjesztése az újonnan rendszeresített írónoki állomás jóváhagyása iránt.

19. Halassy Béla dernői körjegyző kérvénye fizetésének megállapítása tárgyában.

20. A Lieze-Pelsüzi útvonal ügyében beadott kérvény.

21. Kellner Pál rimaszécsi körjegyző fizetésjavítás iránti kérvénye.

22. Szegheő Béla körjegyző felebbezése a 18868. sz. alispáni végzés ellen.

23. Fűrési tűzkárosultak kérvénye félvéri utadójuk elengedése iránt.

24. Babik József kérvénye Zsuzsanna nevű leánya kórházi költségeinek elengedése iránt.

25. Remenyik Aladár közg. gyakornok kérvénye szabadság iránt.

26. Jakovecz Alajos kérvénye a megyei közkórház és építendő ragálykórház ügyében.

27. A vármegyei községek költségvetéseinek és zárszámadásainak jóváhagyása érdemében előterjesztett számvetései jelentések.

28. Több rendbeli — a vármegyei gyógyalaphoz előlegezett — vagyontalanok okából behajthatlan kórházi ápolási költségek förlébe hozatala.

Ezeket kívül még a közgyűlés határnapjáig beérkezendő s közgyűlési elintéztet igénylő egyéb ügyek. Kelt Rimaszombatban, 1895. évi nov. 25-én.

Levelezés.

Sőreg, nov. 26.

A szeretet vallásának isteni eredetét mi sem bizonyítja jobban, minthogy sok küzdelem között számos el-lenséggel szembeszállva, mindig megtudta őrizni hatalmát s hovatovább csak nagyobb tért hódított magának. De viszont szent vallásunk mivel sem bizonyítja jobban mes-terkeletlen voltát, mint azzal, hogy annyira természetes az ember lényével annyira összefüggő, hogy nem volt alkalmuk Ődühítőnk mesterműveit megismerhetni, és ez a csira is csak alkalomra vár, hogy belőle a kath. vallás szép növénye nőjön, mely annyira nemes gyümölcsöt képes teremteni!

De a szeretetnek édes testvérei is vannak: az erkölcs, a hála és a jótékonykodás! E négy kis világ az, melynek talaja az emberi lélek! Oh! a történelem nagyon szépen bizonyítja, hogy ahol és amikor e négy erény akadályozva volt kifejlésében, ott és akkor sötét fellegek borultak az emberiség nyugalmára, pedig ez is mily szép eszméje szent hitünknek.

S bizony megáll a toll, mikor az elne ahhoz a

társaságot, tudtára adván mindenkinek, hogy Szentjoóby Andorné eszmével akarja megörvendeztetni a hölgyeket s az urakat.

Egy kis szöglet kereveten végre Ellát s Zoltánt pilantott meg. Ott ült a két szerelmes, nem is sejtve, hogy miket terveznek ellenük; ott ültek s... hallgattak; csak néha konstatalta Zoltán bizonyos lemondó hanglejtéssel, hogy augusztustól most decemberig, bizony alább hagyott a meleg. S Ella, a kim még megérezte a Saneer Coeur-i pietisztikus nevelés, ugyanoly hangon hagyta ezt helyben! „Igen!”

„Ezek hát azok a vadak, a kiket meg kell szelidíteni, helyesebben azok a szelidek, a kiket meg kell vadítani?” — gondolá magában Balázs, midőn hozzájuk lépett, s röviden előadta mi járatban van.

*

Együtt volt az egész társaság.

Szentjoóbyné hivatalos komolysággal fordult Gidához. „Balázs, kérem, maga az előadó. Azt hiszem így fejezik ki magoknál. A szó magát illeti.”

A képviselő felkelt helyéről, tetszelegve nézett végig hallgatóságán, a mely szemét kíváncsian szögezte rá, s aztán hirtelen parlamenti hangon belefogott rögtönzött beszédébe. Elmondta, hogy a „bizottság” műkedvelői színelőadás tartását hozta javaslatba, s az ő igyekezete oda irányul, hogy ezen eszmének a társaság tagjait kor-és nem különbség nélkül megnyerje. Ezután pajzánul át-ért az emberbaráti kötelességek fejtegetésére.

„Ventre bleu!” — dörmögött. Seemann ezredes, ki ha jókedvében volt, csak francziánul szokott káromkodni, miért azonban utólag mindegy bocsánatot kért, és mely szokásától hölgytársaságban se tudott megválni, — jótékonykodás előadást akarsz csinálni? Diable! Valami árvízkarosultak, vagy legették javára? He? Nem olvastam semmi ilyen balesetet az újságban?”

„Mi se tudunk semmi ilyest a szerkesztőségben — szolt közbe Somváry, — a legutolsó nagyobb tüzvész két hét előtt volt, de az is Amerikában.”

Balázs elegikus arczot csinált; míg Szentjoóbyné jobbra balra dült nevéttében.

„Fájdalom — szolt Gida szomorúan — a tűzveszélyről magok a szegény érdekeltek se tudnak!”

„Parbleu! — mondá az ezredes — ez különös!”

„Több! — lódtá Balázs, az özvegy kiesapongó jó-

gondolathoz ér: vajjon milyen állapotban van e négy keresztényi erény a mai anyagi korbán?”

A szeretet? ... Ma már önzök az emberek! Első az „én”, azután ha javára van, csak akkor a „te!” Elkerülök egymást, kik pusztá ismerősök, de messziről szaladnak össze, ha üzletről van szó. A „Dicsértessék a Jézus Krisztus!”-t csak szegény ember mondja falun, városban nem divat!

Az erkölcs? ... Igazán elszomorodik a buzgó keresztény, midőn látja, hogy mennyire letud alacsonyodni némely ember, megtagadva magasztos rendeltetését, mintha csak erőnek erejével megakarná hazudolni, hogy az ember a teremtetés koronája!

A hála? ... Oh igen! ha magas pártfogás valami nagyhoz juttatja, hálaülködik a pártfogó: — de Istennek halat adni a jótéteményekért, melyekkel a földön elhalmozza, s melyekre annyira rászorul gyarló ember ... milyen kevésnek jut eszébe!

Vagy szeljak a jótékonyaságról? Szinte hihetetlennek látszik, hogy a XIX. században valaki képes legyen valami szépet, nemeset tenni — ingyen! mert az a jótékonykodás, midőn az erkölcsi világ bármely mozzanata oly tettekre serkent minket, melyekkel jót teszünk nem önzésből, nem nyereség-vágyból, hanem pusztán ama esodás benső ingereltől indítva, mely nem hagyja nyugodni az embert, míg jót nem tesz, és nem tud addig boldog és megelégedett lenni, míg nem látja, hogy tette sokak szívében visszhangra talált.

Örömmel ragadom meg tehát az alkalmat a jótékonykodás egy szép és nemes példáját papírra vetnem; de azt hiszem mesét mondok el, mely mult régi idők ködképekint tűnik elő a sötét jelenben.

Régen, ez előtt 65 esztendővel született Nyustján nemes K u b i n y i Imre ur. Szerény körben szivta magába a keresztény erényeket, melyek megnevesítették lelkét. Később Várgedén (Gömör m.) szorgalmával és tehetségével szép vagyonra tett szert erényes neje segítségével. Így voltak ok példányképei a családi boldogságnak is, hiszen az a három gyermek, kikkel Isten megáldotta őket az alkotó, áldásint fűzte össze a szerető sziveket. De hogy mennyire tud lenni a nő, ha szívében a vallás mely gyökeret vert és az Isten iránti szeretet mint egy második természetévé vált, mutatja az, hogy eltudta panasz nélkül viselni a nagy esapásokat, melyek két gyermekének halálával érték! és azóta nem tud nyugodni lelke! ... esendes visszavonultságában a jótékonykodást választotta, hogy ugy mondjam: időtöltésül.

Szerénységüket megsérteném ha azon sok áldozatot elszámálnám mit a várgédei templomnak s általa a kath. egyház dicsőségére tettek, de a legutóbbi áldozatkészégét hallgatással nem mellőzhetem, — mert példa kell nekünk és utódainknak; példa, melynek hallatára lelkesüljün a szív, égjen a hit, forrjon a szeretet, hogy ugyanott Várgedén egy remek-stylű, ritka szépségű kápolnát s. Anna tiszteletére építettett 10000 forint, fentartására pedig 2000 fnt alapítványt tettek.

Műemlékkel a megyének nemes példával, az egyháznak örök időkre hirdető őszinte nyilatkozatot tett e kath. család, s megérdemli, hogy arany betűkkel iras-sék fel Gömörmegyének és egyházunk történelmének elenyészhetlen lapjaira

Isten áldása legyen a kegyes adakozó családon s kísérje őket lépten-nyomon a kath. anyaszentegyház szereteté, hogy minél tovább legyenek élő mintaképei a szeretet, erkölcs, hála és jótékonykodás nemes erényeinek.

Beszéds Bertalan s. lelkész.

Színészet.

Színészeink s velök a rimaszombati színügy válsá-gos helyzetbe jutottak. A nemzet napszámosai minden igyekezetük mellett sem tudták kiközösölni azt a csor-bát, melyet az első előadás ütött reputatiojukon. Közön-ségünk nem látogatja az előadásokat s így sokkal koráb-ban, mint sem remélték, beütött a krach, ugy, hogy ma már az egész társulat a lét és nem lét súlyos problémái

kedve mellett, — ez bámulatra méltó! Hanem mivel az emberi ész titkai, rejtélyei, különösségei és homályai kifürkészhetetlenek, ne is gondoljunk tehát ezzel, hanem térjünk a valódi tényállásra.”

„Tényállás? — kérdé Bélyey Friczi, a kis kadet. — was ist das? Állományról már hallottam sokat: leg-utóbb is a nagy manőveren ...”

„Aber Kadet, hör' mal auf mit deinen Abentheuern!”

„Elfogadja a társaság egészben véve a műkedvelői előadás eszméjét?”

„Igen!” volt az egyhangú felelet.

„Megfelelő szindarab nem léteben, kényszerítve va-gyunk magunknak írni egyet. Nevezzen ki a társaság egy három tagu bizottságot, a darab elkészítésére s a szindarab előadása körében való rendelkezésre. Ajánlok titkos szavazást.”

Az urnából, mit Seemann ezredes esakója helyettesített, Szentjoóbyné, Balázs Gida és Samováry Géza neve került ki többséggel.

Az új bizottság elhatározta, hogy másnap Szent-joóbynénál fogja első összejövetelét megtartani.

III.

Többször jött már össze a „bizottság” a nélkül, hogy valamit végzett volna, mert Szentjoóbynénál vig beszelgetés között gyorsan s kellemesen telt az idő, ugy, hogy a szegény szindarabra senki se gondolt.

„A l'enfer! — szolt több ízben Seemann ezredes Balázshoz, mi lesz már azzal a darabbal? Folyton ül-esteztek, az is eredmény meg sincs meg!”

„Készül, készül, nagyszerűen halad!” biztatá Gida az öreget.

„Jó lesz vele sietni, — felelt az ezredes, — mert a mint tudom, a társaság már türelmetlenkedik. Felköltöt-tetek az alvó oroszánt, s az most éhes. Genoultre, egy-szer csak majd azt veszitek észre, hogy letettek a tisz-tiségetekről. Már sugdosóznak!”

Seemann ezredes szavai szíven találták Gilát. Sem-mitől se félt ugy mint a kudarczótól, s azért a legközelebbi „gyűlés”-en, miközben a szamováry alatt vígan lobogott a szesz, felemeltette párbeszédét.

Szentjoóbyné és Somváry meghökkenek. Igaz! A darab ...! Egészen megfélekedtek róla De se' baj! Még nincs későn.

között lebeg. Az egyik igazgatónak — Szabadhegyinek — már neve sem fungál a színlapon s ez azt a gyanút kelti, hogy a tagokkal szemben többé nem vállal felelősséget, — sőt, a mint beszélük, máh nincs is városunkban (?). Azt az egyetlen módot, mellyel a bajt talán elkerülhet-ték volna, s melyre ez uton már figyelmeztettük a tár-sulatot, t. i. hogy adjanak néhány új darabot is, a tár-sulat nem vette figyelembe — s így a közönség részvét-lensége némileg menthető, mert gyöngye előadásokért s minden belső értéket nélkülöző rosz darabokért félho-málylval küzdő, mérsékelt levegőjű teremben senki sem fizet szívesen, sőt azok is, a kik elmennek, megjelené-süket áldozatnak tekintik. Sajnos, még az is megtörtént, hogy szerdán este absolute nem tarthatták meg az elő-adást, mert a pénztárnál alig jelent meg két-három ven-dég. Különböző többnyire értéktelen bohózatokat játszanak, köztük olyat is, mely már évtizedekkel ezelőtt letűnt a színpadról („Örült és prókátor”). Az újabbak közül a „Próba házasságot” már több ízben láttuk, a „Diurnista” pedig nálunk soha sem tett hatást. Ily műsorral egy első rangu társulat sem prosperálhatna. annál kevésbé a miénk, melynek van ugyan néhány jobb erője, kik legjobb igye-kezetükkel törekednek a színügyet megmenteni az elpos-ványosodástól, de nem állanak elég magasan arra, hogy a közönségben a lelkesedés táklyáit felgyujthassák.

Ily körülmények között ma már csak arról lehet szó, hogy a társulat existentiáját mégis legalább annyira biztosíthassuk, hogy addig, míg életük hajója valami biz-tosabb téli kikötőbe eviczkél, könnyítsünk súlyos gond-jaikon. Ezt nem csupán terhekkel küzdő embertársaink léte-erdeke követeli, de tartozunk vele a humanitásnak is. Közönségünk módosabb részének meg kellene hoznia azt az áldozatot, hogy néhány előadásra elmenjen, s ez által a társulat sorsán könnyítsen. Különböző tartozunk az igaz-ságnak ama kijelentéssel, hogy az előadott darabokban Nagy Aida, Farkas Béla, Tóth Antal, Szepessy Laura és Farkasné a csekély számú közönség előtt szép sikert értek el, kiket nyílt színen is több ízben megtapsoltak. Sőt Farkas Béla az „Örült és prókátor”-ban alakító ké-pességét is jó sikerrel mutatta be, mi azt bizonyítja, hogy rögs pályáján igazi tehetséggel küzd.

Hirdetmény.

4390. sz. — Mely melleit városunk területén lakó önálló iparos és kereskedők értesítetnek, hogy a városi tanács mint I. sőfoku iparhatóság mellé, az 1896-ik évre való jogosultsággal választandó 20 iparhatósági megbízott választására határnapul december hó 12-ének d. e. 9 órája a városháza tanástermében kitűzetett.

Mi azzal hozatik köztudomásra, hogy választó mind-azon iparos és kereskedő, ki e ezébeli összeállított, köz-szemlére lett kitétel után, mint nem kifogásolt jóvá-hagyással záradékolt névjegyzékben befoglaltatik, választ-ható pedig az, ki legalább 10 fnt 50 kr. III-ad osztályú kereseti adót fizet és mint ilyen az arról készített név-jegyzékbe be van vezetve.

A választás szavazatlapokkal történik, tart reggeli 9 órától esteli 6 óráig.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának november hó 5 én tartott üléséből.

Szaló György, polgármester.

Hirek és vegyesek.

A vidéki sajtó az épülő kiállításon. Dá-niel Ernő kereskedelemügyi miniszter a millenárius kiállít-ás előmunkálatainak megtekintése végett folyó hó 8 ik napjára, az az vasárnapra a kiállítás területére meghívta a vidéki sajtó szerkesztőit. A miniszter ez alkalomból a következő levelet intézte lapunk szerkesztőségéhez: „Te-kintetes szerkesztőség! Kiváló súlyt helyezek arra, hogy a hazai vidéki sajtó az ezéleves országos kiállítás nagy-fontosságú műveiről mind nk r kellőleg tájékoz a legyen, s hogy ez alapon a kiállítás ismertetése spropagálása körül való hazafias missziót l jobban teljesítse Szükséges tehát min-

Balázs cigarettára gyujtott. „Mielőtt e cigarettára elégné — szolt — a darab vázlatának kész kell lenni.”

Somváry elővette zsebéből az ő elmaradhatatlan „Koh-i-noor” ezerzárját, felnyitotta kis jegyzőkönyvét. A ezim és a személyek helyébe ideiglenesen egy-egy kérdő-jelt tett, s aztán feszülten várakozott a továbbiakra. Har-madik cigarettára szivta már Balázs, és a vázlat még mindig nem volt kész. Legalább öt különböző témát dobtak el mint használhatatlant; melyekre vonatkozólag azonban Somváry megígérte, hogy egyszer majd kidol-gozza azokat tárcza alakban.

Vége Szentjoóbyné azon tervvel lépett elő, hogy írják meg magát azt a történetet, mely őket a darab készítésére indítá. Szerepeljen a vígjátékban a társaság minden számottevőbb tagja, a saját gyengéivel, melyek itt élesebben tüntethetők ki. Legyen leírva Zoltán ügyet-lenségével, Ella naivságával, Bélyey Friczi manővereivel stb!

„Nem fogja Zoltán rosz néven venni, hogy az egész dolgot így adjuk elő?” kérdé az ovatos Somváry.

Nyugodt lehetsz — felelt Balázs — végső esetben képviselő társaim között ismerem néhányat, kiknek pisz-tolyai megbízhatók, a mely párbajnál ok segédek voltak, még nem történt baleset. Azaz, hogy egyszer mégis. Igen. Winnibald Laczi, hiszen ismered, eltalált egy szeg-ény, a közelben legerészó borjut. Ez volt az egyedüli véres eset.”

„Legalább mást is lőtt, nem csak bakot”, jegyzé meg Géza.

Szentjoóbyné eszméje tehát elfogadtatott. Mindjárt hozzáfogtak a kidolgozáshoz.

Hála Balázs elmésségének, Géza írói képességének, melyekhez Szentjoóbyné tapintata járult, az első kidol-gozás még az nap elkészült, oly finoman, gyöngöden, mindamellét kacagatóan élvezetesen, hogy az egyes szereplők, kikről a személyek mintázva voltak, magokat a legtávolabbról sem érezhették megsértve.

Másnap és harmadnap megtörténtek a simitások.

A szerzők a legtöbb hatást az utolsó jelenettől vár-ták, mikor is Zoltán, kinek a darabban Tsigaveery Atha-náz nevet adtak, szép szerelmi vallomás után kezét eső-kol Eilának.

A legközelebbi jour-on, mely Szentjoóbynénál t.

denekelőtt, hogy a t. szerkesztőség egy megbízottja a helyszínen közvetlen szemlélet útján győződjék meg a kiállítás előmunkálatokról, lássa a kiállítás keretét, terjedelmét s esetleg közölje ama kívánalmakat, melyek a vidéki sajtó kiszolgálása érdekében támaszthatók. — Van szerkesztőség a t. szerkesztőséget értesíteni, hogy a kiállítás igazgatósága f. évi december hó 8-án reggel fél 10 órakor fogja a kiállítás területén az igazgatóság épületében a t. szerkesztőség kiküldöttjét várni s a vidéki sajtó többi képviselőivel együtt megajándékozni a kiállítás előmunkálatokat bemutató s ezután a kiállítás területén rendezendő közös ebéd alkalmával, melyre ezenel meghívom, a továbbiak fölött eszmét eszerélni — A t. szerkesztőséget a magam részéről is kérem, hogy a kiállítás ügyét legjobb indulattal és pártfogással méltatni sziveskedjék. — Budapest, 1895. évi november hó 24. Az 1895-ik ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke: Dániel, kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

Uj hidátadás. Az első gömörmezei közúti vasfeszkeretű hidat ünnepélyes átadása folyó hó 2-án ment végbe Berzstén. Mint már megírtuk, a berzsténi Sajóhid egyik kitűnő productuma a hidépítészetnek. Alapítvány és a Sajó meder szabályozása a Bodor Ármán kir. mérnök terve szerint a Hénesz András rozsnói vállalkozó közmunkálatával, a vasfeszkeret pedig a Schliek-féle vasgyár terve szerint ugyanott készült s az összes építési költség 15000 forintot tett ki. A hid felülvizsgálására és a próbateljesítésre a kereskedelmi m. k. miniszterium Petz József kir. főmérnököt küldte ki; a közigazgatási bizottság részéről *Máriássy Géza*, az államépítészeti hivatal részéről *Jurasko Jakab* főmérnök és az építési művezető *Bodor Ármán* kir. mérnök jelentek meg. A felülvizsgáló főmérnök a hid építését kifogástalannak találta és minden akadály nélkül átvette. Folyó hó 3-án volt *Máriássy Barna* főszolgabíró elnöke alatt a közigazgatási szemle, melynek folyamán konstatáltattott, hogy a meder szabályozása és a hid az előirt követelményeknek teljesen megfelel. Erre Petz József a kiküldött miniszteri biztos a hidat átvettnek nyilvánította s a megnyitásra megjelent főispán *Hámos László* szép fogata elsőként robogott át a fellobogozott hidon. Felharsanó éljenzéssel fogadták a hid túlsó oldalán vármegyénk kedvelt főispánját, ki a hid létesítésével növelte eddigi érdemeit. Múltó dícséret illeti meg a hid tervezőjét és derék művezetőjét *Bodor Ármán* mérnököt, ki az építés vezetésében igen sokat és buzgón fáradozott.

F. I. K. E. három betű az irodalom terén nevezetes haladást jelent, melynek lelkes zászlóvivője, az ország-szerte rokonszenvvel fogadott eszme megpendítője: *Lőrinczy György* a F. M. K. E. titkára, lapunk volt szerkesztője, ki mozgalmat indított a *Felvidéki írók körének* megalakítása iránt E napokban tartották meg az első értekezletet Nyíránt, s az eszmét azon módon nagy lelkesedéssel karolták fel a szép számmal egybegyűlt írók, s a fővárosi sajtó is sok rokonszenvvel és jóindulattal emlékezett meg a fontos hazafias és kulturális missió teljesítésére hivatott kör megalakulásáról.

Iskolaavatás. Rozsnóról írják nekünk a következőket: Fényes ünnepélyvel avatták fel mult vasárnap a rozsnói újonnan államosított hatosztályú elemi népiskola díszes épületét, melyet a kor követelményeinek megfelelő kivitelben Rozsnó város közönsége emeltetett több ezer forintnyi költséggel az állami iskola céljaira. A felavatás alkalmából az iskola gondnoksága az iskolaház egyik tágas termében díszgyűlést tartott, melyen a város előljáróságán kívül a közélet kitűnőségei — világiak és egyházak egyaránt — s a társadalmi élet minden rétegéből nagyon sokan vettek részt. A díszgyűlést a hymnus elénekzése után *dr. Maurer Arthur* gondnoksági elnök nyitotta meg egy tartalmas és szép beszéd kíséretében, melyben a nap jelentőségét fejtegette. Utána *Sziklay Géza* polgármester fejezte ki halálját a közoktatási kormány iránt azon nagy fontosságu intézkedéseért, hogy a tengődő községi iskolát állami kezelésbe átvette s az általa a várost az iskola fentartásával járó tetemes költségek viselése alól fölmentette. Köszönetet mondott *Kubinyi Géza*,

tatott. Balázs felolvasta a darabot, s kiosztotta a szerepeket. Mindenki el volt ragadtva, csak Zoltán szólalt fel. A három szerző gunyosollyal nézett egymásra.

„No ez megijed a kézesektől,“ — gondolták mind a hárman.

Mily nagy lett bámulatok, midőn meghallották Zoltán kérését, hogy ha lehetne, ő úgy szeretné módosítani az utolsó jelenetet, hogy neki Ellának nem a kezét, de az ajkait kelljen megcsókolni.

A társaság nem tudta, nem beszél-e szegény Zoltán deliriumban. Mindenki Ellára nézett, ki pirulva tépdeste finom zsebkendőjét.

„Megörültél? — kérdé Balázs, ki leghamarább tért magához az ámulattól, — nem tudod mit beszélsz?“

„Dehogyan nem — felelt Zoltán — azt hiszem, ezt jogom volt kérni.“

„Sacre nom de Dieu! kiáltott Seemann ezredes oly hangon, mintha csak a front előtt állt volna — jól adja ez a flu. Ventre-saint-gris! Micsoda jogot emlegetsz te?“

Most már Zoltánon volt a pirulás sora. Végre nagy nehezen kisütötte, hogy: „Hiszen Ella ma délelőtt óta a jegyesem!“

Erre senki se tudott felelni. Mintha mindenkinek elvágta volna a szavát. Somváry Szentjóbynéra nézett, ez pedig Balázsra, ki a kudarc fölött bosszúságában széttépte a gomblyukában lévő lilla chrysanthém et.

Végre felszabadult a társaság, a Zoltán szavai által okozott kínos hallgatás alól, s mindenki igaz szívből gratulált a szerelmeseknek Csak Balázs bosszankodott; oda lépett Zoltánhoz s így szólt hozzá:

„Barátom: Mi lesz most a darabbal? Ezek után, nines semmi értelme! szerencsétlen! Nem tudtál még egy-két hétig várni!“

„Hiszen azért előadhatjuk a darabot“ vélekedett Zoltán.

„Előadhatjuk ám a... majd megmondom mit? — felelt Balázs idegesen. — Tyhű! de dühös vagyok, hogy így lefőztél bennünket. S nem tudom kiönteni a haragomat, ha csak nem akarok nevetségessé lenni. De megvan! Helyes! Holnap interpellálok a házban! Jaj neked miniszter!!!“

Szentiványi Árpád és *Andrássy Géza* gróf országgyűlési képviselőknek, akik az államosítás ügyét előmozdították s ezzel átadta az épületet a közoktatási kormány részéről *Józsa Antal* kir. tanfelügyelőnek. A kir. tanfelügyelő hosszabb beszédében fejtegette ki az állami iskolák létesítésének szükségét, azoknak célját, rendeltetését és missióját s midőn meleg hangon emlékezett meg a város áldozatkészségéről s *Hámos László* főispán úrnak s *Groó Vilmos* volt kir. tanfelügyelőnek az iskola államosítása körül szerzett érdemeikről: az épületet a kormány nevében a kir. kincstár tulajdonába átvette s egyidejűleg az állami iskolai gondnokság felügyele alá bocsátotta. A gondnokság nevében most *Jávossy Endre* állami iskolai igazgató mondott sikerült beszédet s egyuttal kifejtette a tanítói testület tanítási programját, melyben hangsúlyozta, hogy a gondjaira bízott gyermekeket hazafias és vallásérdeklődés szellemében fogják nevelni. Végül *Zhorosky* Odon kisasszony nagy tanulmányra való közvetlenséggel, az igaz érzés meleg hangján, valóban zajos hatással szavaltta el *Jakab Odónek* „Népiskolában“ című gyönyörű költeményét; mire a szótartó elénkésével a hazafias szép ünnepély véget ért. Délben a „Sak“ vendéglőben közebéd volt, melyen szintén nagyon sokan vettek részt. Megemlíti még itt levelezünk, hogy az egész modern iskolaház *Bodor Ármán* kir. mérnök sikerült tervezete alapján *Szilágyi Nándor* rozsnói építész építette teljes megaláztatással. Az átvételnél szintén jelen volt *Jurasko Jakab* államépítészeti kir. főmérnök alig talált valami csekélyebb kifogásolai valót a nagyszabásu épületen.

A rimaszombati korcsolyázó egyesület közgyűlése folyó hó 1-én nem tarthaták meg, mert a tagok nem voltak elég nagy számban jelen. A választmány azonban *Dr. Löcherer Tamás* elnöke alatt ülést tartott, s elhatározták, hogy jövő vasárnap, tehát decz. 8-án d. e. 11 órakor a takarékpénztár tanácstermében — tekintet nélkül a megjelenő tagok számára — megtartják a közgyűlést. Az ülés után a választmány tagjai megtekintették a jégpályát.

Meghívó. A gömörmezei egyetemi ifjak köre Budapestben az 1895. évi decz. hó 5-ik napján (tesztörökön) felolvasó és zenecestélyt tart a Dozsaner-féle vendéglő külön helyiségében (Ferencz József rakpart 1. sz.), a melyen a kör céljai iránt érdeklődőket szívesen látja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Műsor. 1. „Velencei karneval“, operaszíni előadás. Zongorán előadja: *Törkölty László* joghallgató. — 2. „Jehova“, költemény *Kiss Józseftől*. Előadja: *Hédervary Lehel* joghallgató. — 3. Népdalgyűjtemény. Zongorán előadja: *Csesznek Pál* sz. orvos. — 4. „Egyedül“, Irta és felolvassa: *Bodor Dezső* bölcsészethallgató. — 5. Egy barátomnak, levél. Irta: *Békay Imre*, felolvassa: *Korsós Zoltán* joghallgató. — 6. Magyar népdalok *Tilinkó* előadja: *Törkölty László* joghallgató. — *Bodor Dezső* elnök *Korsós Zoltán* háznagy, h. titkár.

Halálozás. *Juhász György* o'rokoesi ref. tanító neje szül. *Kiss Zsuzsanna* f. hó 2-án élete 43-ik évében hosszas betegség után elhunyt. A megboldogult ama példányszerű nők közé tartozott, kik életük legfőbb boldogságát családjuk szűk körében, gyermekeik jó nevelésében keresték. Jó feleség, szerető anyja munkás házi asszony volt, kit e kiváló női erényei miatt általában tisztelték és becsülték. *Juhász László* gimnáziumunk egykori jeles növendéke, lapunk régi munkatársa, a költői lelkű ref. pap, őt kiskoru tesztérével együtt, édesanyját siratja az elhunytban. Jeles munkatársunk gyászában szerkesztőségünk is fájó szívvel osztozik. Legyen áldott örökre a jó édes anyja emlékezete.

Megszabadulás. *Bodiczky Mihály* pongyeloki ev. lelkész a krajnai (Nyitra m.) ev. egyház egyhangulag lelkészévé választotta meg. Ott bizonyára tágabb tért nyer politikai elveinek hirdetésére, s mi megválasztásának azért örülünk, hogy — tőle megszabadulunk.

Esküvő. *Reisz Mór* krajovai lakos, *Reisz József* helybeli kereskedő testvére, f. hó 1-én esküdött örök hűséget *Lucca Johannának*, *Böhm József* volt tiszlezi tekintélyes nagykereskedő fogadott leányának. Délelőtt volt az anyakönyvvezető előtt a polgári kötés, d. u. 3 órakor pedig az izraelita templomban ment végbe a díszes esküvő, melyen a rokonok és jó barátok nagy számban jelentek meg. *Singer S.* kerületi főrabbi német nyelven szóbeli hűvel előadott lendületteljes beszédet intézett a fiatal párhoz, s őket, miután új otthonuk az ország határain túl lesz, a magyar haza szeretetére lelkes szavakkal buzdította. Az esküvő után a „Vadászkürt“ emeleti helyiségekben kedélyes lakoma keletkezett, melyen mintegy 80-an vettek részt s hajnalig tartó kedélyes mulatsággal fejezték be a kedves emlékü nászünnepeket. A fiatal pár másnap délután új otthonába utazott. — Állandó boldogság kísérje frigyüket!

Megjutalmazott tanító *Csizi Miklós* simonyi ev. ref. elemi iskolai tanító nemesak az iskolában, hanem azonkívül a köz- és társadalmi életben is nagy buzgalommal és lelkesedéssel iparkodik népművelői tisztét teljesíteni. Az ő fáradhatlan és kitartó tevékenységének lehet köszönni, hogy Simonyiban tűzoltóság és már is egy szép sikerrel működő önképző- és daloskör létezik. A derék tanítót ezen buzgalmaért az „Országos Erkölcsemeztető Egyesület“ 100 korona jutalommal és egy meleg hangu elismerő okirattal tüntette ki, melyet az egyesület elnöke *Csimer Albin* gróf irt alá. A jutalmat és a dícséret iratot a napokban adta át a kitüntetett tanítónak *Dráskóczy László* főszolgabíró.

Tornaestély. Lapunk legutóbbi számában már jelezte a főgymnázium 18-iki tornaestélyét. Szükségesnek tartjuk azonban még egyszer felhívni rá az olvasóközönségünk figyelmét a jótékony cél érdekében. Ez estély jövedelméből a szegényebb tanulók utiköltségeit fogják fedezni a milleniumi tornaversenyre. Valóban igen helyeseljük az ifjúságnak lelkesedését a testedzésért és azt, hogy vállalkozott a tornakör rövid két hónapi fennállása után a nagyközönség színe elé lépni. A kezünk között levő tornaestélyi meghívóból kitűnik, hogy ez estély valóban élvezet fog nyújtani. Bemutatnak ez alkalmával két füzértáncot zenekísérettel, szabad gyakorlatokat, csapatornázást, vívást és műbirkózást. Tudomásunk szerint a tornakör tavasszal egy nagyszabásu tornaünnepeket fog rendezni kint a szabadban. Ezzel kapcsolatban megemlíti, hogy ezen ifjú egyesület lelkes vezetője s elnöke *Michnay Gyula* tornatanár ur, ifjúsági elnök *Dienes Gyula* VIII. jegyző *Török István* VIII. ellenőr *Groó Béla* VIII. pénztárnok *Gellén József* VII.

osztályú tanulók. Előtanúszok: *Magyar József*, *Mátyás Aladár*, *Pour Richárd* VIII. és *György György*, *Kubinyi Zoltán* VII. oszt. tanulók. Tagjainak száma 50.

Csendélet Rimaszombatan. Sajnálattal kell konstatálnunk, hogy a közbiztonsági viszonyok városunkban az utóbbi időben oly ijesztő mérvben rosszabbodtak, hogy ha ez állapot jobbra nem fordul, nem sokára a világvárosok színvonalát közelítjük meg. Ugy látszik, hogy valamiben minden áron haladni akarunk — de véletlenül a legrosszabb utat nyílt meg arra, hogy azon a nagyvárosokkal versenyezhesünk. A Gárgyán-féle családi rémdráma után csakhamar jött a ezigány agyonverése, s most az utóbbi időben az en miniature Papacosták és ugynevezett merénylők vonják magukra a közfigyelmet s éberszertetik a keleti nyugalmukban eszedesen szunnyadó rendőreinket. Mult hó 27-ikén a Kossuth-utczában — tehát a város egyik főutcáján — esti 10 óra tájban egy emeleti lakásnak kettős ablakát ökölnvi téglával törte be valami éretlen, gonoszlelkű ember, s csaknem szerencsétlenséget okozott, mert a család fő csak néhány perczel előbb távozott arról a helyről, hogy a nagy tégladarab zuhant. A tettes persze elillant, 29-én éjjel meg az állami adóhivatal pénztárába akart valaki behatolni. A szegény flótás a külső ajtón megis kezdte operációját, azonban a kísérlet nem sikerült, s látva azt, hogy nagy munkába fogott, s egy éjszaka kevés rá, abbahagyta fáradozását, s üres kézzel állott tovább. — Az utóbbi éjjelek valamelyikén a polgári olvasókör padlására törtek be, s onnan jó esomé feléreműt, s egyéb ruhaneveket emeltek el. A tettesek nyomát természetesen börtöl útik, s míg a veszélyes existenciák vakmerőségükkel a fővárosi nívaut innel-tova megközelítik, városi előjárásunk nem gondol a rendőrség szaporítására, néhány detektív és rendőrmester alkalmazására, s komolyan félteni kezdjük már őket, az ember sohasem tudja, — mire ébred; s nem lehetetlen, hogy esupa hecczéből ma-holnap meglöpjék — a rendőrséget!

Halálos elgázolás. Keczegén mult hó 28-án *Gyurján János* odavál lakos szalmát szállított egy nagy szekéren, s nem tudni mikép, a kocsiról leesett, s az keresztül ment rajta, úgy hogy fejét egészen összezúzta. A szerencsétlen ember csakhamar kiszendvedt, mult hó 30-án temették el nagy részvét mellett.

Pirománia *Gömör-Panyiton* a község tanítójánál egymásután 3 ízben ütött ki a tűz. Egy ízben a csüre, telve takarmánnyal, teljesen elhamvadt, tulajdonosának tetemes kárt okozva. Végre ma egy újabb gyújtogatás alkalmával sikerült a gyújtogatót a tanító eszébe szemelelyében elfogni. A veszedelmes leány, tekintettel hiszterikus természetére, valószínűleg piromániában szenved. Adatták felügyelet végett a hatóságnak.

Fogorvosi műterem. *Dr. Kármán Aladár* helybeli kórházi orvos *Máté Károly* losonezi fogtechnikussal együtt a *róm. kath. iskola épületében új fogorvosi műtermet* rendezett be, melyben a felhalmozódott munka miatt néhány nappal tovább, tehát folyó hó 18-ig foghúzás, fogtömés (plombálás), új fogak és fogorok behelyezése naponta eszközöltetik. Felhívjuk a közönség figyelmét a modern kor igényeinek teljesen megfelelően berendezett műteremre.

Szerkesztői üzenetek.

J. L. Ungvár. A végzet ellen fellázadt érzése talájon megnyugvást ama hegyi igazságban, hogy „a halál az élet legmagasabb eszelekvénye, mert egy felsőbb életet szül.“ Ez nagyon megnyugtató.

L. Gy. Nyitra. A lapot pontosan expedáljuk. Az ottani postahivatalnál lesz a hiba!

B. J. Fazekas-Zsaluzsány. Sajnáljuk, hogy felszólalását, mely különben is szaklapba való, nem közölhetjük. Ugy halljuk, hogy ott a pályázat kiírásánál is hibát követek el, mert csak egy szaklapban hirdettek pályázatot.

Felölös szerkesztő: **Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN.**

Hirdetmény.

1921. sz. — A tornallyai kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy **dr. Szkala Bertalan és társai** önkéntes árverési ügyében **Busay Béláné** szül. **Szkala Mária** utóajánlata folytán, a rimaszombati kir. törvényszék (a tornallyai kir. járásbírósg) területén lévő, Putnok város határában fekvő, a putnoki 166 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt **Szkala János** Ede, **Szkala Bertalan**, **Szkala Mária**, kiskoru **Szkala Béla** és **Margit** tulajdonát képező 1293. hrszámú szőlő és szilvára 115 forintban, 1378. hrszámú szőlőre 412 forintban és 1520. sz. pinézere az új árverést 57 forintban, ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi december hó 27-ik napján d. e. 9 órakor** Putnokon a város-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron felül is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 11 frt 50 kr., 41 frt 21 kr. és 5 frt 75 kr. kézpénben, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságánál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kelt Tornallyán, 1895. évi október hó 9-én.

A tornallyai kir. járásbírósg, mint tkönyvi hatóság, kir. aljárásbíró.

Erdőbirtok.

Gömör-, Borsod- vagy Nógrádmegye területén **cserzésnek megvétele kerestetik** több száz holdnyi tiszta **öreng tölgyfa-erdőterület.**

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába kéretnek intértetni. 2—3

Értesítés.

Alólirott értesitem a n. é. közönséget, hogy e folyó év december hó 15-én üzlethelyiségeim bérbeadása, valamint összes áruim készletének átadása következtében, elhatároztam a mai naptól fogva **raktárom tultömöttsége miatt üzletemben mindennemű vásárunk mélyen leszállított áron való elárusítását.**

Ugyanez alkalommal értesitem a n. é. közönséget, hogy **saját termésű boraimnak elárusítását decz. 1-én kezdem meg.**

Rimaszombat, 1895. nov. 20.

Tisztelettel

Benyó Béla.

3-3

Árverési hirdetmény.

1926 sz. — Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező „**Három Rózsa**“, „**Huszár**“, szálloda és vendéglő, „**Széchenyi kerti fürdő**“, a városház alatti összes pinceszékhelyiség, a **Szabadka-pusztai korcsma**, valamint a **tamásfalai** közbirtokosság tulajdonát tevő „**Gondfűző**“ korcsma, 1896-ik év január hó 1-től számított 3 (három) évre, zárt ajánlati versenytárgyalás útján bérbe adatik. — Bérleti kívánók felhívattak, hogy az összes épületek, avagy a megnevezendő egyes helyiségek iránti írásbeli zárt és az előirt bánatpénzzel ellátott ajánlataikat **f. év december hó 16-ik napjának d. e. 12 órájáig** a polgármesteri hivatalba adják be, hol az árverési feltétel is a hivatalos órák alatt megtekinthető. — Kikiáltási ár az összes helyiségekre 6200 frt bánatpénz 5%.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város tanácsának 1895. évi november hó 29-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Diszmu áru raktár!

RAKOTTAY LAJOS

könyvkötészet, könyv- és papirkereskedése.

RIMASZOMBAT,

Jánosi-utca a főgymnasium mellett.

Ajánlom a n. é. közönség figyelmébe a 20 év óta tenállo **könyvkötészetemet**, melyet újabb gépekkel kibővítve, a legmagasabb igényeknek megfelelőleg, semmi áldozatot sem kimélve, oly módon rendeztem be, hogy tökéletes, izléses munkát jutányos áron lépes vagyok kiállítani.

Bátor vagyok felhívni a n. é. közönség figyelmét **könyv- és papirkereskedésemre**, a hol is nagyon jutányos áron törént bevásárlásaim folytán, bámulatos olesó áron vagyok képes minden e szakba vágó cikkek, úgymint: **levélpapírok, levéldobozok, irkák, íróollak, írókönyvek, írónok, iskola-táskák, iskolai- és imakönyveket** kiszolgáltatni.

Diszmu áruk alkalmi ajándék tárgyak: gyufatartó, óratartó, pénztárcák, szivartárcák, albumok, emlékkönyvek, sok szép **karácsonyfa diszítések**, nagy mennyiségben raktáron vannak.

Simko E. „Gömör Kishont földrajza“ egyedüli bízományosa én vagyok s ezen tan-könyv egyedül nálam kapható.

Gyászszalagok nyomása azonnal eszközöltetik.

Teljes tisztelettel

RAKOTTAY LAJOS.

Bámulatos olesó árak!

Eladó ház.

Nagy-Róczén, a piacon fekvő egy emeletes, teljesen jó karban lévő, nagy **bolti helyiséggel**, raktárakkal ellátott, külön udvarral, gazdasági épületekkel bíró **szöglet ház**, bolti teljes berendezéssel s a boltban lévő összes vegyes árukkal, **szabad kézből** jutányos áron, kedvező feltételek mellett azonnal **eladó.**

Feltételek tudhatók

2-3

BOTTO Gyula,
ügyvédnél Nagy-Róczén.

A magyar általános köszén bánya részvénytársulat,

Budapest, V., Erzsébet tér 19.

ajánlja a t. ez. gőzmalmoknak, szeszgyáraknak és egyéb iparvállalatoknak valamint a küszöbön álló **szobafűtési idényre**

akna, koczka- és darabos szenét

királdi és sajó-szent-péteri bányáiból

1-6

legjutányosabb áron, egész Kocsirakományokban, minden állomásra szállítva

Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

29605/IX. 1895. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Gömör-Kishont megye rimaszombati járásban fekvő, **Rimaszombat** r. t. város és **Tamásfala** községekből alakított beszedési kör (csoport) területén fizetendő bor-italadó, huszfogyasztási-adó, cukorfogyasztási-adó, sör-italadó és szesz-italmérési-adó beszedési joga, az 1896. évi január hó 1. napjától 1896. évi december hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik

Az árverések a magy. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 10. napján** d. e. 10 órakor fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanolyan órában fog megtartatni. — A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

1. A kikiáltási ár évenként a bor-italadó fejében	8700 frt
a huszfogyasztási adó fejében	3300 „
a cukorfogyasztási adó fejében	5000 „
a sör-italadó fejében	3500 „
az ital- és fogyasztási-adók fejében összesen	20.500 frt
a szeszitalmérési adó fejében	25.050 frt 55 krbán

határozatokat meg.

Az árverések előbb a bor- és sör-italadók és a hús- és cukorfogyasztási adókra nézve együttesen s ezután mindjárt ennek befejezte után külön a szeszitalmérési adóra nézve fognak megtartatni. — A bor- és sör-italadókra s a hús- és cukorfogyasztási adókra — bár adónemenként részletezve — csak együttesen tehető ajánlat s csakis mind a négy adónemre együttesen tett ajánlat lesz elfogadható. A szeszitalmérési adóra mindig külön teendő ajánlat; erre az adóra s a többi négy adóra együttesen tett ajánlatok nem léteznek tekintendők. De lehet árverésről külön csak a szeszitalmérési adóra, vagy külön a többi négy adónemre. Ha a szeszitalmérési adóra nézve az árverésen elfogadható ajánlat tétetik, de a többi négy adónemre nem, vagy fordítva, ugy a különben elfogadható ajánlat alapján kötött szerződés sem fog jóváhagyatni mindaddig, míg csak azok az adónemek is, a melyekre nézve az árverésen elfogadható ajánlat nem tétetett, kellőképpen biztosítva nem lesznek.

2. Az árveréseken résztvenni kívánók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár tizedrészét (10%-át) készpénzben, vagy államkötvényekben, vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzzel elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, ha pedig ez a névértéken felül lenne, ez utóbbival számításba vehető egyéb értékpapírokkal letenni.

Az árverések befejezése után a legkedvezőbb ajánlatot tevők esetleg tevő által bánatpénzzel letett összeg visszatartatik, a többi árverezők bánatpénze pedig legott visszaadatik, kivéve, ha a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása bármely okból kétes, mely esetben a következő legkedvezőbb ajánlatot tevő bánatpénze is visszatartatik.

3. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadhatók, de ezek is a 2. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Ezekben az írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó s ha azoknak tartalma oly záradékot is magában foglal, mely a jelen hirdetmény és a részletes bérleti feltételekbe ütközik, ez a kikötés nem létezőnek tekintetik.

Az írásbeli ajánlatok, a melyek 50 kros bélyeggel látandók el, következőképpen szerkesztendők:

Én alulírott a bor-italadó, a huszfogyasztási-adó, a cukorfogyasztási-adó és a sör-italadónak

köszég _____ szeszitalmérési adónak _____ községekből alakított beszedési kör, csoport területén való beszedéseért, az 1896. évi január hó 1-től 1896. évi december hó utolsó napjáig terjedő időre, és pedig a bor-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a huszfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a cukorfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a sör-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, (a szeszitalmérési-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt.) ajánlhatok fel bérösszeg gyanánt, azzal a kijelentéssel, hogy az árverési és bérleti feltételeket ismerem, azoknak magamat mindenben alávetem, s jelen ajánlatomért az ide zárt _____ frt _____ krt-ből álló bánatpénzzel kezeskedem.

Kelt

Az írásbeli ajánlatokban a felajánlott összegek szóval és számokkal kiírandók és az árverés megkezdésére fent kitézött idő előtt legalább egy (1) órával lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

4. Az árverés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fentartásával történik és a haszonbéri szerződéssel vállalt kötelezettség a legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, illetve az 2. pontban említett esetben a következő legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, ajánlatának beadásával, a kincstárra nézve azonban csak a jóváhagyás iránti értesítés kézbesítésével áll be.

5. A haszonbéri szerződés jóváhagyása iránti értesítvény kézbesítése után nyolcz nap alatt, de mindenestre a bérlemény tényleges átvétele előtt, a bérlő köteles az egy évi haszonbér egy negyed részét készpénzben vagy értékpapírokkal, az 2. pont utmutatása szerint bérleti biztosítékul befizetni vagy pedig a pénzügyi hatóság által elfogadhatónak talált jelzői biztosítékot nyújtani, illetőleg letett bánatpénzét kiegészíteni.

6. A többi részletes feltételek a pénzügyigazgatóságoknál és a pénzügyi biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

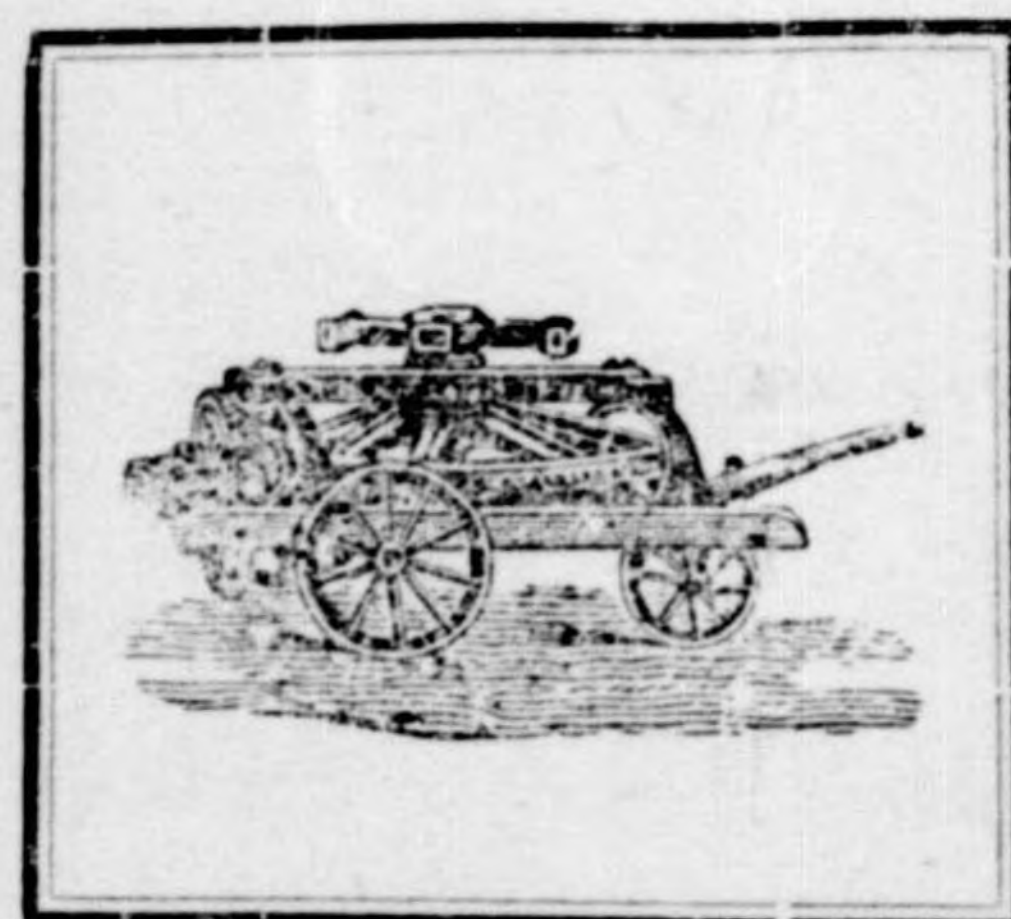
Rimaszombat, 1895. november hó 25-én.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

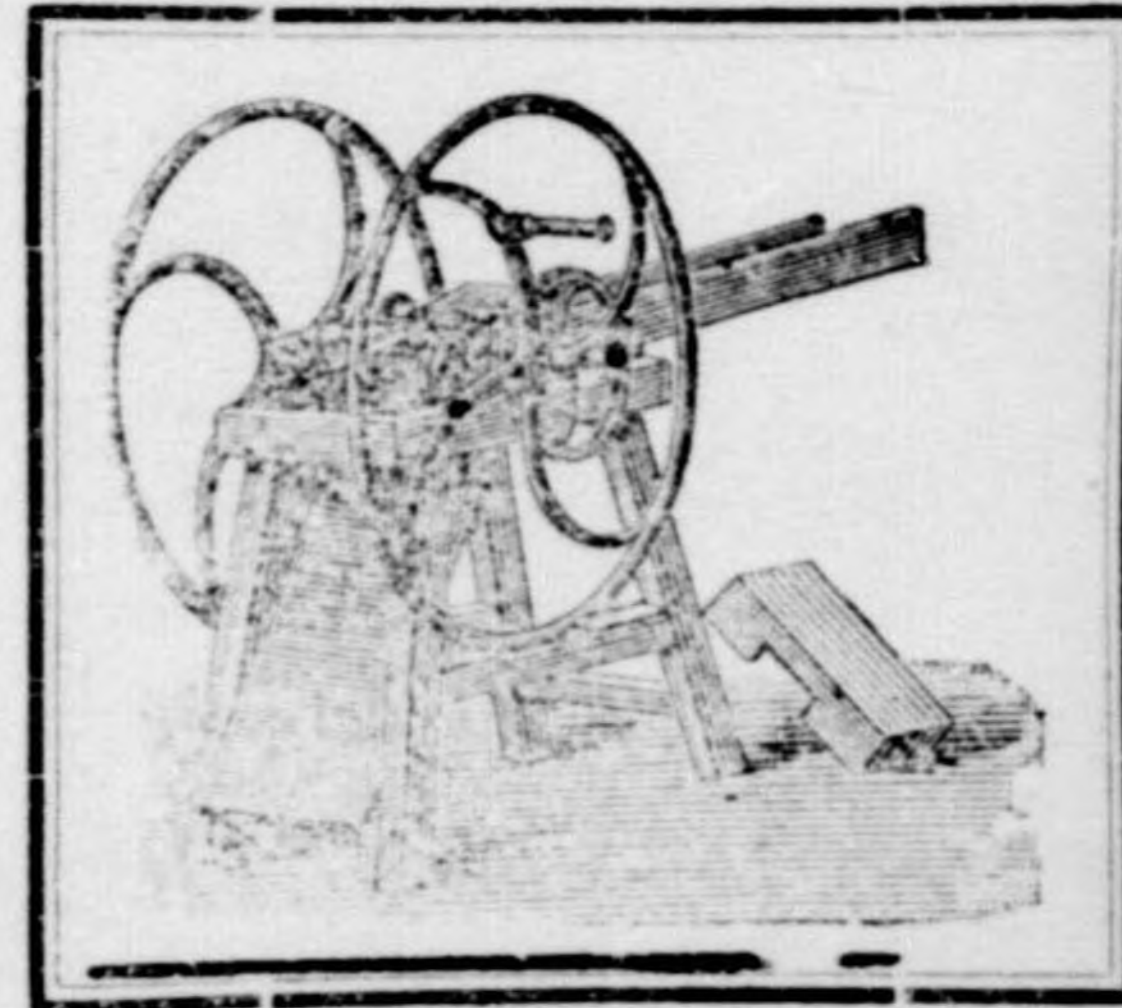
FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecska-vágókat kézi- vagy járgányhajtásra,
Répa-vágókat és **tengeri-morzsolókat**,
Olajsajtókat és **olajmag-pörkölőket**,
Olajmag-zúzókat, továbbá
Örlő- és daráló malmokat,

szivattyúkat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb **gyártmányainkat** készletben tartjuk gyárunkban. — Gazdasági gépeink **képes-** valamint öntödének gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

5-6